

amfore, krožnika (2. stoletje) in več atipičnih črepov keramike. Vsi kažejo stare lome. Na z. strani je gomilo zaključeval krog kamenja (pr. 60 cm), pod katerim so bile živalske kosti.

Grob 2. Enaka konstrukcija kot prej, lega Z—V. Grob je bil prazen. Med kamenjem najdeni čepi keramike imajo stare lome. V drugi vrsti kamenja je bila tudi tukaj breča (sl. 26).

Grob 3. Grob je bil ob izkopu jarka za plinovod uničen. Po ohranjenih sledih v j. profilu je bil enake konstrukcije kot prejšnja dva. Ugotovljiva dl. groba 2,25 metra.

Grob 4. Zaradi dviganja tal proti Z je bil ta grob skoraj na današnji površini in zato močno poškodovan. Kamnita konstrukcija se ni ohranila. Ohranjena sta bila samo lobanja v sekundarni legi in sivo žgan lonček, okrašen s pasom valovnic.

Groba 5 in 6 sta vprašljiva. Po skromno ohranjenih sledih na današnji površini (sledi) kamenja in razdalja sklepano, da sta bila tu še 2 grobova (5, 6), a ni ostalo razen posameznih kamnov ničesar. V vi. predvidenega groba 5 je ob izkopu jarka za plinovod stroj vrgel ven nogo amfore.

K nekropoli je peljala pot (rečni prod, položen v lapor), š. ok. 1 m. Ob čiščenju poti smo našli fragment bronzaste fibule (1. stoletje — prva polovica 2. stoletja) in 4 novce: Gallienus (za Salonina; ant. 260 do 268), Constantus (cen., 346—350), Constantius II. (fol., 341—346), Constantius II. (cen., 351—361).

Leta 1975 je kmet ob podiranju hruške našel v. od zdaj odkrite rimske ceste mozaične kamenčke in dele zidovja.

Preiskati bo treba teren, ki se terasasto dviga nad odkrito nekropolo, da izvemo, čemu je pripadala. — M. Z.

BATE, II, 7, N. Gorica. — V dnu doline med Sv. Lovrencem na J in Slemenom na S leži zaselek **Sveto**. Z. od zaselka so po pripovedovanju Henrika Fabjana, Bate 34, v 20. letih našli velike opeke, eno od njih z napisom (»francoskim«). Najdbe niso ohranjene. Pri oranju so menda tudi že zadeli na zidove, med kamni je bilo videti dobro malto. Kamenje so seveda zaradi obdelovanja odstranili, vendar od tedaj pripovedujejo, da je tam živel »francoski grof«.

Na njijskih površinah na tem področju je videti (decembra 1977) precej atipičnih keramičnih drobcev, vendar je v kamnitih ogradah na pobočju nad doli-

no najti veliko kosov antičnih tegul. So-deč po tem, mora biti rimskodobno najdišče tod že močno poškodovano. Obseg najdišča je po videzu težko določiti. Verjetno sega do prvega obronka na Z in na V po vsej verjetnosti še pod najbolj z. hišo v zaselku, tj. ok. 150 m v smeri Z—V.

Na ledini **Podmirje** v. od zaselka Sveto je na njijski površini v. od odcepa kolovoza za zaselek **Humarji** pri Svetem najti kose atipične keramike. Domačini pravijo, da so ležale tod večje groblje znese-nega kamenja, ki pa so ga uporabili za gradnjo ceste pred letom. Najdb sicer tod ne pomnijo. — N. O.

BREST, VIII, 11, Lj. Vič-Rudnik. — Anton Pavlič, p. d. v Gradiču, Brest 23, je povedal, da je jeseni 1973 pri izoravanju krompirja na ledini **Gmajna**, parc. št. 966/23, k. o. Tomišelj, našel več »turških podkev«; dve je podaril NMLj. (2. 11. 1974), eno ima doma založeno. Prva podkev je železna, dobro ohranjena; na površini je nekoliko razjedena od rje; ležati je morala v plasti rumeno rjave trdinske ilovice, ker se je ta sprijela z rjo; podkev je iz rimske dobe. Druga podkev je železna, slabo ohranjena; površje ima močno razjedeno od rje; ležati je morala v isti plasti kot prva podkev, ker se je rumeno rjava trdinska ilovica sprijela z rjo; gre za t. i. špansko podkev; morda sodi v 1. skupino španskih podkev — 7.—9. stoletje po Brooseu, cf. B. Vikić — E. Walter, Starohrv. prosvjeta 3. S. 4, 1955, 54, tab. 12/sl. 24.

A. Pavlič je povedal, da so ledini prej rekli Pri Zupčevem malnu. V bližini je namreč še v stari Jugoslaviji stal mlin. Njiva, kjer so bile najdene »turške podkve«, je bila še pred 50 leti travnik. Tla so peščena (spodaj), vendar površje pokriva že ok. 40 cm db. barska črna prst. Parcela leži na z. strani kolovoza, ki vodi od Bresta proti S v barje. Na s. strani meji parcela na kolovoz, ki se odcepi na Z in prečka po mostu potok Peščenek — Zidarjev graben. Najdišče leži prav na nek. bregu mostiščarskega jezera, ki se je tu v obliki prodnatega jezika položno spuščal proti S. Ob prodnatem jeziku je morala biti prostrana jezerska plitvina. Naplavino je verjetno ustvaril potok Peščenek, ki se v sp. teku imenuje Zidarjev graben (o nek. jezerskem bregu prim. Melik, Ljublj. mostišč. jezero, 1946, k. 2).

Tik ob temelju z. zidu **Gradiča** gleda 26 cm vi. iz tal velik, grobo obdelan kvader iz sivega apnenca, dl. 95 cm in š. 85 cm. V zg. ploskev kvadra je vklesana

precej velika ovalna vdolbina, gl. ok. 20 centimetrov. Robovi vdolbine, ki je napolnjena z blatom, se poševno spuščajo proti dnu; zg. robovi so pri stiku z zg. ploskvijo kvadra ostro odrezani in drugotno nekoliko odkrhnjeni. Dno vdolbine je zaobljeno. Na robu vdolbine, na nasprotni strani zidu graščine, je vklesan plitev žleb. V jamo v kvadru je še zdaj izpeljan kovinski žleb s strehe Gradiča, zato so verjetno odprtino na robu vdolbine že nekoč prej drugotno izklesali nalašč za odtok deževnice. Verjetno gre pri kvadru z vdolbeno ovalno jamo za rimskodobno pepelnico — kamnit zaboj za spravljanje pepela ali žare, ki so jo drugotno uporabili v 17. stol.; morda je kamniti spomenik iz bližnje Matene, kjer so že izpričana vzdana antična spolia, prim. ANSl (v okolici Matene je bilo ob topografskem delu najdenih tudi več rimskodobnih podkev); morda so kamen privlekli celo z izžanske nekropole med Igom in Stajami). — D. V.

DEKMANCA, XII, 2, Šmarje pri Jelšah. — Na ledini **Groblje** (parc. št. 29/2, 30/2, 30/3, 37/2, 41, 44, 45, k. o. Dekmanca) smo odkrili ostanke večje rimskodobne naselbine. Arheološki teren je na prostoru med cesto Podčetrtek—Bistrica ob Sotli in Sotlo, tik preden se cesta dvigne na Srebrnik. Lastnik večine njiv na ledini Groblje, A. Bračun, Dekmanca 20, je povedal, da je pri oranju našel črepinje, opeko in nekoč celo novec, na katerem je bil viden »ded z brado«. Po pripovedi naj bi se na tem mestu nekaj pogreznila cerkev sv. Jošta. Pri ogledu terena smo našli črepe grobe rimskodobne keramike in dele tegul. Natančnejši obseg naselbine ni ugotovljiv. — S. C.

DOLENJE LAKOVNICE, IX, 5, Novo mesto. — Ob arheološkem topografiranju jv. Dolenjske smo 18. 4. 1978 ponovno našli vrhnji del rimskega nagrobnika z orlom v zatrepu in delfinoma v zaklinih (sl. 27). — Prvič je bil najden leta 1876, ko so Zupancičevi iz Dol. Lakovnic št. 2 na njivi **Na sobešni**, parc. št. 602, k. o. Lakovnice, nabirali kamenje za zidavo hiše. Istega leta so spomenik vzdali d. od glavnih vrat, gledano iz hiše, kjer je še vedno. — O najdbi sta poročala Leinmüller. MZK 15, 1889, 211, in Rutar. LMS 1890, 122. V nagrobnik je vklesana letnica 1876 kot spomin na zidavo hiše, prav to pa je preprečilo, da ga niso že zdavnaj odpeljali v muzej. Dolenjski muzej poskuša v sodelovanju z LR ZSV spomenik pridobiti za svojo zbirko. — D. B.

Sl. 27 Dolenje Lakovnice — vrhnji del antičnega nagrobnika

Fig. 27 Dolenje Lakovnice. The upper part of a Roman tombstone

DRNOVO, XII, 14, Krško. — V zadnjih letih pogosto opažamo na tem arheološkem kompleksu sledove divjih prekopa-vanj in posamezne poškodbe prezentiranih spomeniških kosov (sl. 28—30). LR SZV je preko družbenih organov poskušal zagotoviti zavarovanje tega spomenika. — M. S.

HRASTJE OB BISTRICI, XII, 2, Šmarje pri Jelšah. — Na parc. št. 1068, 1069, 1077, k. o. Hrastje, ledinska imena **V travniki in Banova njiva** je stala rimska naselbina, ki jo dokazujejo črepi keramike, tegul in imbreksov. Kolikor je bilo mogoče ugotoviti, je najdišče veliko pribl. 150 × 100 m, in sicer blizu današnje ceste Podčetrtek—Bistrica ob Sotli, ki verjetno sledi rimski trasi (sl. 31). Po pripovedovanju domačinov naj bi bil tod stal »klošter«, po drugi verziji »cerkev«, ki se je pogreznila. Kamenje, ki so ga tu našli, naj bi bili menda uporabili za gradnjo cerkve v Kunšperku. — S. C.

IG. Alojz Pucih, p. d. Likopič, Ig 81, je povedal, da je leta 1962 ali 1963 pri kopanju jarka za vodovodno napeljavo na glavni cesti skozi Ig, na vogalu pri trgovini Mercator, našel srebrn »sestercij iz leta 135«. Novec je ležal 1 m gl. v tleh, 1 m od vogala trgovine. A. Pucih je novec nesel v NMLj., v Numizmatični kabinet k dr. A. Jeločniku. Najdišče novca ima parc. št. 2787, cesta, trgovina pa parc. št.